

VII Dyktando Siedleckie

dla studentów, absolwentów i pracowników

Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach

Siedlce, 3 kwietnia 2017 roku

Autorka tekstu

Prof. nzw. dr hab. Violetta Machnicka (Instytut Filologii Polskiej i Logopedii UPH w Siedlcach)

Podstawowe słowniki

Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji, red. Edward Polański, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Warszawa 2016, ISBN 978-83-01-18432-2.

Słownik poprawnej polszczyzny PWN, oprac. Lidia Drabik, Elżbieta Sobol, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Warszawa 2016, ISBN 978-83-01-14203-2

(na podstawie *Wielkiego słownika poprawnej polszczyzny PWN* pod red. Andrzeja Markowskiego).

Święta Wielkanocne (święta wielkanocne)

Spoza chmur i sponad lasów coraz mocniej przygrzewa słońce. Z południowej Europy i zza mórz powróciły bociany – długodziobi sąsiedzi człowieka.

To naprawdę niezaprzeczalne dowody nadejścia wiosny, zainicjowanej m. in. równonocą wiosenną. Niejeden z nas coraz zwawiej odczuwa niepojętą

i nieprzemijającą atmosferę zbliżającego się wielkimi krokami Wielkiego Tygodnia, uwieńczonego Niedzielą Wielkanocną, poprzedzoną niezwyklej aurą Wielkiego Piątku oraz radością przygotowywania wielkanocnych pisanek i kraszanek, a także chęcią udania się choćby na Wyspę Wielkanocną.

Przyszłotygodniowy czas Wielkiego Tygodnia rozpocznie Niedziela Palmowa, tj. Niedziela Męki Pańskiej, zwana dawniej Niedzielą Kwietną lub Niedzielą Wierzbną, ustanowiona na pamiątkę przybycia Chrystusa do Jerozolimy, witanego przez tłum rzucający pod nogi Zbawiciela liście palmowe i wołający „Hosanna!”, czyli „Daj nam zbawienie!”. Niezadługo czeka nas święcenie palm, które podobno chronią przed uderzeniem piorunu, zwłaszcza kiedy nie mamy zainstalowanego na domu piorunochronu.

W Wielki Czwartek wspomina się ostatnią wieczerzę Chrystusa z apostołami, a Msza Wieczerzy Pańskiej rozpoczyna Triduum Paschalne, czyli trzydniową celebrację męki, śmierci i zmartwychwstania Syna Bożego.

Wiosenne Święta Wielkiejnocy (Wielkiej Nocy) to przede wszystkim zwyczaj związane z Niedzielą Wielkanocną i następującym po niej Poniedziałkiem Wielkanocnym. Nie wszyscy dziś znamy takie tradycje, jak „pogrzeb żuru” czy „wieszanie śledzia”, co wiązało się z żegnaniem nie najlepiej kojarzonych potraw z okresu Wielkiego Postu. Za to prawie że każdy wie, na czym polega świecki zwyczaj „szukania zajączka” i że lany poniedziałek – święto lejka albo śmigus-dyngus – zwiększa szanse oblanych panien na zamążpójście.

W koszyczku ze święconką nie może zabraknąć baranka – to nieodzowny i nieoceniony symbolu Zmartwychwstałego. Z kolei jajko, choć nieżyjące, bo ugotowane, symbolizuje zarówno doskonałość, jak i płodność, odrodzenie się życia – dlatego dzielimy się nim podczas wielkanocnego śniadania niczym opłatkiem w Wigilię, związaną z Narodzeniem Pańskim.

Wielkanoc w początkowym okresie rozwoju chrześcijaństwa nie była jednym z wielu świąt, ale świętem najważniejszym dla chrześcijan – „świętem świąt”.

W żadnym razie Święta Wielkanocne nie powinny być traktowane jak andrzejki, mikołajki czy stosunkowo nowo przejęte z Zachodu walentynki, które – pomimo że nazywa się świątami – są jedynie rodzajem zabawy, a nie świątami sensu stricto. Poza tym nadzwyczaj ważne święta zawsze należy przedkładać nad zwyczaj nieuzasadnioną tradycją.

Czego możemy życzyć sobie wzajemnie przy świątecznym stole? Gdy nadchodzi Nowy Rok, to tuż przed nim, np. w sylwester, mówimy „Do siego roku!”. Życzymy sobie zatem wszystkiego, co najlepsze – zdrowia, pogody ducha i spełnienia marzeń. Bez marzeń i nadziei życie po prostu nie miałoby sensu.